

Pripomíname si rok od úmrtia slovenského kardinála Jozefa Tomka	2
Online, tkkbs.sk, 7. 8. 2023, 12:30	
Legendárne automobily ťahom štetca	5
Online, kamdomesta.sk, 8. 8. 2023, 2:51	

Pripomíname si rok od úmrtia slovenského kardinála Jozefa Tomka [✉](#)

📅 7. 8. 2023, 12:30, Zdroj: tkkbs.sk [✉](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 3 420 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 385 EUR

P:3, 07. 08. 2023 12:30, DOM

Foto: Vatican Media

Bratislava 7. augusta (TK KBS) V Ríme pred rokom - 8. augusta 2022 - zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov. So zosnulým kardinálom Tomkom sa rozlúčili v Ríme i na Slovensku.

Zdroj: TV LUX

Vo Vatikáne sa konala posledná rozlúčka 11. augusta 2022 v Bazilike sv. Petra pri Oltári katedry. Keďže bolo jeho želaním, aby miesto posledného odpočinku mal v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach, potom ho previezli na Slovensko, kde si jeho pamiatku uctili v Bratislave a v Košiciach. Pohrebne obrady sa konali 16. augusta 2023 v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach. Jeho ostatky uložili v krypte katedrály.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Kardinál Jozef Tomko sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr - 12. marca oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko, ktorý dnes zomrel v Ríme, slúžil celému svetu. Poďakujme sa v modlitbe za jeho horlivosť, ktorá ho v ňom sprevádzala," uviedol v prvej reakcii na úmrtie slovenského kardinála Jozefa Tomka vtedajší predseda Konferencie biskupov Slovenska (KBS) Mons. Stanislav Zvolenský.

Týždeň pred smrťou telefonoval s kardinálom Jozefom Tomkom košický arcibiskup metropolita Mons. Bernard Bober. „Rozprávali sme sa, boli to len také krátke pozdravenia, vždy opakoval slová,počkaj ešte', ale už toho nedokázal veľa povedať. Pozdravil všetkých na Slovensku a dal všetkým na Slovensku požehnanie," uviedol na brífingu v Košiciach metropolita arcidiecézy.

Pápež František zaslal kondolenciu košickému arcibiskupovi metropolitovi Mons. Bernardovi Boberovi v súvislosti s úmrtím kardinála Jozefa Tomka.

„Pri spomienke na tohto váženého a múdreho brata, ktorý s oporou v hlbokej viere a s prezieravým pohľadom slúžil s pokorou a sebazriekaním evanjeliu a Cirkvi, myslím s vďačnosťou na jeho dlhú a plodnú prácu v rámci Svätej stolice, ako usilovný a rozvážny spolupracovník mojich predchodcov," napísal pápež František.

Kto bol kardinál Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cirkevnej univerzite v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdium do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Svätosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954 (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrí k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždávanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov.

Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie "kardinálskych klobúkov" novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. "normalizácie" jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985).

Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím - Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostiam* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11.

decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Štátne vyznamenanie Slovenskej republiky Rad Bieleho dvojkríža I. triedy za mimoriadne zásluhy o Slovenskú republiku J. Tomkovi udelil prezident SR Michal Kováč 29. 3. 1995 v Bratislave. Dňa 28.10.2002 v Ríme prezident SR Rudolf Schuster odovzdal J. Tomkovi svoje osobné ocenenie "Kríž prezidenta Slovenskej republiky I. stupňa". Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

—

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s. 1395 - 1398 / TK KBS / Vatican News

Legendárne automobily ťahom štetca [↗](#)

📅 8. 8. 2023, 2:51, Zdroj: [kamdomesta.sk](#) [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 2 455 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 330 EUR

Utorok 08.08.2023, 09:00

Iné termíny

Termín výstavy: od 4. mája do 17. septembra 2023

Miesto konania: výstavné priestory, Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, Košice

Slovenské technické múzeum a výtvarník Vladimír Lengyel pripravili nielen pre fanúšikov motorizmu výstavu LEGENDÁRNE AUTOMOBILY ŤAHOM ŠTETCA, ktorá bude sprístupnená pre verejnosť od 4. mája 2023. Ide o prierezovú výstavu výnimočného košického výtvarníka Vladimíra Lengyela, ktorý sa venuje maľbám ikonických automobilov svetových značiek.

Vladimír Lengyel (1979) sa narodil v Košiciach a vyštudoval britské a americké štúdiá na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa najmä maľovaniu ikonických automobilových scén za použitia prevažne akrylových a olejových farieb. Vystavoval nielen v Bratislave či v Košiciach, ale aj v Budapešti a v Prahe.

„Od malička ma zaujímali autá, som milovník klasických tvarov automobilov 60. a 70. rokov, ktoré sa už vytrácajú. Rozhodol som sa maľovať úplne náhodou, maľujem ikonické automobily, legendárne momenty z pretekov, známe budovy, ale aj portréty,“ približuje autor Vladimír Lengyel.

Priaznivci výtvarného umenia a krásy legendárnych automobilov sa môžu tešiť na autorskú komentovanú prehliadku výstavy, ktorá sa uskutoční v sobotu 20. mája 2023 o 15.00 hod. vo výstavných priestoroch múzea.

Portál [www.kamdomesta.sk](#) nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Zdroj: [stm-ke.sk](#)